

7. Η ΧΑΡΤΑ ΤΗΣ ΛΕΙΨΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ

Ο «ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΛΕΙΨΙΑΣ για τις Βιώσιμες Ευρωπαϊκές Πόλεις» είναι ένα έγγραφο των κρατών μελών το οποίο καταρτίστηκε με ευρεία και διαφανή συμμετοχή των ευρωπαϊκών ενδιαφερομένων φορέων. Ο στόχος του είναι η προστασία, η ενίσχυση και η περαιτέρω ανάπτυξη των πόλεων μας, μέσα από τη Στρατηγική Βιώσιμης Ανάπτυξης της Ε.Ε σε όλες της τις διαστάσεις, (οικονομική ευημερία, κοινωνική ισορροπία, υγιές περιβάλλον καθώς και τις πολιτισμικές πτυχές και τις πτυχές της υγείας) προκειμένου οι πόλεις να επιτελέσουν το έργο τους ως μοχλοί κοινωνικής προόδου και οικονομικής ανάπτυξης, εξασφαλίζοντας την πολιτισμική τους πολυμορφία και υψηλά ποιοτικά κριτήρια στους τομείς της πολεοδομίας, της αρχιτεκτονικής και του περιβάλλοντος. Για την υλοποίηση του στόχου αυτού χρειάζονται συνολικές στρατηγικές και πέρα από τα σύνορα των επιμέρους πόλεων καθώς και πολυεπίπεδη διακυβέρνηση η οποία προϋποθέτει το συντονισμό των τομεακών πολιτικών με μια νέα αίσθηση ευθύνης για την πολιτική ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης αλλά και την συντονισμένη δράση από όλα τα άτομα και τις αρχές που συμμετέχουν στη διεργασία αστικής ανάπτυξης

Οι Υπουργοί ανέλαβαν τις δεσμεύσεις: α) να θεσπίσουν το απαραίτητο πλαίσιο σε εθνικό επίπεδο προκειμένου να ενσωματωθούν οι αρχές και οι στρατηγικές του Χάρτη της Λειψίας στις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αναπτυξιακές πολιτικές και να θεσπίσουν το απαραίτητο πλαίσιο σε εθνικό επίπεδο, β) να προωθήσουν την εφαρμογή της «ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης» και τη σχετική διακυβέρνηση, γ) να προωθήσουν την καθιέρωση μιας ισόρροπης εδαφικής οργάνωσης με βάση μια ευρωπαϊκή πολυκεντρική αστική διάρθρωση.

Στη ΧΑΡΤΑ της ΛΕΙΨΙΑΣ για τις βιώσιμες ευρωπαϊκές πόλεις υποστηρίζονται

1. Η πολιτική της ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης

Είναι μια διεργασία στα πλαίσια της οποίας συντονίζονται οι **χωροταξικές**, τομεακές και χρονικές πτυχές των βασικών πεδίων αστικής πολιτικής. Βασική σημασία έχει η συμμετοχή, των ενδιαφερόμενων φορέων, του ευρύτερου κοινού και των οικονομικών παραγόντων. Οι ευρωπαϊκές πόλεις μπορούν να καταρτίσουν προγράμματα ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης για την πόλη ως σύνολο. Τα προγράμματα με σκοπό την εφαρμογή πρέπει να:

- α) περιγράφουν τα δυνατά και αδύνατα σημεία των πόλεων
- β) προσδιορίζουν συνεκτικούς αναπτυξιακούς στόχους για την αστική περιοχή και να αναπτύσσουν ένα όραμα για την πόλη,
- γ) συντονίζουν τα διάφορα συνοικιακά, τομεακά και τεχνικά σχέδια και πολιτικές και να εξασφαλίζουν ότι οι προγραμματισμένες επενδύσεις θα συμβάλλουν στην προώθηση μιας ισορροπημένης ανάπτυξης της αστικής περιοχής,
- δ) συντονίζουν και να εστιάζουν χωροταξικά τη χρήση πόρων από τους παράγοντες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και
- ε) συντονίζονται σε τοπικό επίπεδο και σε επίπεδο πόλης - περιφέρειας **με στόχο να υπάρξει εταιρική σχέση ισότητας μεταξύ των πόλεων και των αγροτικών περιοχών καθώς και μεταξύ των μικρών, μεσαίων και μεγάλων πόλεων και των πόλεων εντός των πόλεων - περιφερειών και των μητροπολιτικών περιοχών.**

Εφαρμογή της πολιτικής «ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης» για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των Ευρωπαϊκών πόλεων - Στρατηγικές δράσεις

1) Δημιουργία και εξασφάλιση δημόσιων χώρων υψηλής ποιότητας

Η ποιότητα των δημόσιων χώρων, τα τεχνητά αστικά τοπία η αρχιτεκτονική και η αστική ανάπτυξη διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στις συνθήκες των αστικών πληθυσμών, επιπλέον έχουν σημασία για την προσέλκυση επιχειρήσεων της βιομηχανίας της γνώσης, εξειδικευμένου και δημιουργικού εργατικού δυναμικού και τουρισμού. Στο πλαίσιο αυτής της αντίληψης η αλληλεπίδραση της αρχιτεκτονικής, του σχεδιασμού των υποδομών και της πολεοδομίας πρέπει να αυξηθεί προκειμένου να δημιουργηθούν ελκυστικοί δημόσιοι χώροι προσανατολισμένοι προς το χρήστη και να επιτευχθούν υψηλά πρότυπα σε ότι αφορά το περιβάλλον διαβίωσης, δημιουργώντας «Baukultur» (κατασκευαστική αντίληψη). Παρόμοια Baukultur χρειάζεται για την πόλη και για τον περιβάλλοντα χώρο ως σύνολο.

2) Εκσυγχρονισμός των δικτύων και αύξηση της ενεργειακής απόδοσης

Εκσυγχρονισμός των δικτύων και αύξηση της ενεργειακής απόδοσης έχουν βασική συμβολή στην ποιότητα του περιβάλλοντος, στην ποιότητα ζωής και προς τούτο υποστηρίζονται:

- Η ύπαρξη βιώσιμων, προσβάσιμων και οικονομικά προσιτών αστικών μεταφορών με συντονισμένες συνδέσεις με τα δίκτυα μεταφορών της πόλης - περιφέρειας. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στη διαχείριση της κυκλοφορίας και στη διασύνδεση των τρόπων μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένης της υποδομής για ποδηλάτες και πεζούς.
- Η βελτίωση και κατά το δυνατό σε πρώιμο στάδιο με μελλοντικές προοπτικές, της τεχνικής υποδομής και ιδιαίτερα της υδροδότησης, της επεξεργασίας λυμάτων και των άλλων δικτύων παροχών. Οι βιώσιμες

υπηρεσίες κοινής ωφέλειας με βασικές προϋποθέσεις την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, την οικονομική χρήση των φυσικών πόρων και την οικονομική αποτελεσματικότητα στην εκμετάλλευσή τους.

- Επισημαίνεται ότι σημαντική βάση για την αποδοτική και βιώσιμη χρήση των πόρων είναι να υπάρχει συμπαγές δίκτυο οικιών. Ιδιαίτερα βιώσιμη έχει αποδειχθεί στις αστικές συνοικίες η στρατηγική της ανάμειξης των χρήσεων για σκοπούς στέγασης, απασχόλησης, εκπαίδευσης και ψυχαγωγίας.
- Η χρήση προηγμένων τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας ως μέσα προσέλκυσης της εγκατάστασης επιχειρήσεων και ως μέσα βελτίωσης της αστικής διακυβέρνησης, στους τομείς, της εκπαίδευσης, της απασχόλησης, των κοινωνικών υπηρεσιών της υγείας, της ασφάλειας και προστασίας. Η λήψη μέτρων καινοτόμου πρόληψης, μετριασμού των επιπτώσεων και προσαρμογής, στην κλιματική αλλαγή με ορθά σχεδιασμένα και προγραμματισμένα αστική ανάπτυξη, η οποία μπορεί να εξασφαλίσει έναν τρόπο αντιμετώπισης του θέματος της ανάπτυξης με χαμηλή χρήση άνθρακα.

2. Ειδική προσοχή πρέπει να δοθεί στις φτωχές συνοικίες εντός των πόλεων

Όσο καλύτερα μπορέσουμε να σταθεροποιήσουμε οικονομικά τις μειονεκτικές συνοικίες, να τις εντάξουμε κοινωνικά και να αναβαθμίσουμε το φυσικό τους περιβάλλον και την υποδομή μεταφορών τους, τόσο περισσότερες πιθανότητες υπάρχουν να παραμείνουν οι πόλεις μας χώροι κοινωνικής προόδου, οικονομικής μεγέθυνσης και καινοτομίας σε μακροπρόθεσμη βάση. Για την εκπλήρωση των στόχων της κοινωνικής συνοχής και ολοκλήρωσης στις πόλεις και στις αστικές περιοχές μπορούν να συμβάλλουν αποτελεσματικά:

Μια πολιτική κοινωνικής ένταξης που θα συμβάλλει στη μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Οι ορθά σχεδιασμένες πολιτικές κοινωνικής κατοικίας. Η υγιεινή, κατάλληλη και οικονομικά προσιτή κατοικία μπορεί να καταστήσει τις συνοικίες αυτές πιο ελκυστικές τόσο για τους νέους, όσο και για τους ηλικιωμένους, πράγμα που θα συμβάλλει στο να υπάρχει ασφάλεια στις συνοικίες.

Οι Στρατηγικές δράσεις για τις μειονεκτικές αστικές περιοχές στα πλαίσια μιας πολιτικής ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης περιλαμβάνουν

1) Εφαρμογή στρατηγικών για την αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος

Η οικονομική δραστηριότητα και οι επενδύσεις, αφ' ενός και οι αστικές διαρθρώσεις υψηλής ποιότητας, το υγιεινών προδιαγραφών περιβάλλον και η εκσυγχρονισμένη και αποτελεσματική υποδομή και εγκαταστάσεις αφ' ετέρου, είναι αλληλένδετα μεταξύ τους.

Για το λόγο αυτό, υποστηρίζεται, η βελτίωση του υφιστάμενου δικτύου κατοικιών στις φτωχές συνοικίες σε ότι αφορά το σχεδιασμό, τις φυσικές συνθήκες και την ενεργειακή απόδοση, καθώς και η βελτίωση των στεγαστικών προτύπων στα νέα κτίρια και στα ήδη υπάρχοντα, για την αύξηση της ενεργειακής τους απόδοσης.

2) Ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και της τοπικής αγοράς της εργασίας

3) Προορατικές πολιτικές εκπαίδευσης και κατάρτισης για τα παιδιά και τους νέους

4) Προώθηση αποτελεσματικών και οικονομικά προσιτών δημοσίων αστικών μεταφορών

Οι πρωτοβουλίες JESSICA και JEREMIE της Ε.Ε. με τις οποίες υποστηρίζεται η ίδρυση ταμείων για την αστική ανάπτυξη και για τις ΜΜΕ, παρέχουν πολλά υποσχόμενες ευκαιρίες για την προαγωγή της αποτελεσματικότητας των συμβατικών εθνικών και ευρωπαϊκών πηγών χρηματοδότησης.